

Болният козаръ

Заесени се. Щъркелитѣ напустнаха столѣтнитѣ брѣстове на Сопотъ и отлетѣха отвѣдъ Бѣло море.

Презъ декемврий 1872 година, балканскитѣ скали намѣтнаха рунтави снѣжни кожуси. Студенъ вѣтъръ духна и засвири въ кривитѣ комини на малкото градче, скрито подъ крилото на Стара планина, като птиче гнѣздо.

По улицитѣ щъкаха безброй турски зпатиета. Свѣткаха вѣлчите имъ очи. Влизаха отъ кѫща въ кѫща. Дупчеха чувалитѣ. Гърмѣха въ хамбаритѣ съ едра пшеница.

Димитъръ Общи бѣше издалъ комитетитѣ и Левски. Затова цѣлъ день изъ планинското градче сновѣха войници на лѣскави коне, звѣнѣха шпори и тежки юзди, блѣщѣха дѣлги саби и ножове.

Единъ брадатъ турчинъ, съ рунтави мустаци, дѣржеше въ ржката си портрета на Левски, като икона. Спираше всѣки пѫтникъ. Поглеждаше въ портрета и въ човѣка, претърсваше го и го пускаше да си вѣрви.

Всички тѣрсѣха Левски. Обрѣщаха тавани и мазета.

На градския площадъ по обѣдъ се струпаха много хора. Всички гледаха на едно място съ учудени очи. Старцитѣ закрепваха опушениетѣ си очила и надничаха отдалече. На една стена бѣше окаченъ портрета на Левски.

Всѣки трѣбаше да го види, та когато му се мѣрне нѣкѫде, да го предаде. Но който погледнѣше безстрашнитѣ очи на апостола, изтрѣпваше, сърдцето му притупваше отвѣтре, като на голо птиче.

Въ това време въ Сопотъ пристигна единъ козаръ, на краката съ ярешки кожи, съ продранъ мечи калпакъ и съ превързана глава. Той вървѣше съ неокастренъ кривакъ. На гърба му подскачаше окърпена торбичка съ хлѣбъ.

Като стигна на мегданя, сви кѣмъ тѣлпата, която шумѣше като пролѣтенъ кошеръ. Спрѣ на края. Нѣколко души го погледнаха. Козарътъ се надигна на прѣсти да види по-добре.

— Какво гледате? — попита той на събралитѣ се хора и изохка, сякашъ го щракна боленъ зѣбъ.

— Портрета на Левски, я го вижъ!